

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Факультет економіки та екології моря
Кафедра інтелектуальної цифрової економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ЕКОНОМІКА МОРЕГОСПОДАРІОВАННЯ

MARITIME ECONOMY

рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

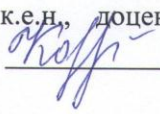
тип дисципліни – обов'язкова

мова викладання - українська

Миколаїв - 2025 рік

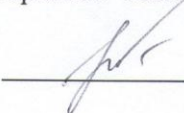
Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка морегосподарювання».

«15» квітня 2025 року. 16 с.

Розробник: завідувач кафедри, к.е.н., доцент кафедри інтелектуальної
цифрової економіки Оксана КОРНІЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка морегосподарювання» узгоджено з гарантом освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

К.е.н., доцент

 Олексій ПАЩЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка морегосподарювання» розглянуто на засіданні кафедри Інтелектуальної цифрової економіки.

Протокол № 5 від «18» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

 Оксана КОРНІЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка морегосподарювання» розглянуто методичною радою факультету економіки та екології моря

Протокол № 10 від «14» 05 2025 р.

Голова

 Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Економіка морегосподарювання» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

 Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка морегосподарювання» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 5 від «21» 05 2025 р.

Голова НМР

 Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни (тематичний план навчальної дисципліни, теми семінарських, практичних, лабораторних занять, самостійна робота, індивідуальне навчально-дослідне завдання)	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування	10
7. Форми поточного та підсумкового контролю	11
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	16
10. Рекомендовані джерела інформації (основна література, допоміжна література, інформаційні ресурси в інтернет).....	17

ВСТУП

Анотація

Актуальність дисципліни «Економіка морегосподарювання» обумовлена потребою створити підвалини для академічної мобільності студентів, а також запитом практики на формування у фінансистів професійної компетентності щодо інтеграції складових інтелектуального капіталу організацій (підприємств, установ) морського господарського комплексу з метою посилення їх конкурентних позицій на опанованих ринках збуту виробів та послуг. Зокрема, йдеться про набуття знань та навичок щодо визначення природи економіки моря, її сучасної стану в контекстах ключових трендів розвитку людської цивілізації, особливостей розробки виважених рішень щодо опанування ресурсів Світового океану з застосуванням новітніх технологій. Приділено увагу інституціональним засадам піднесення економіки моря, її складовим, Місцям перебування та засобам розробки економічних ресурсів Світового океану, фінансуванню морських господарських проєктів, різновидам морських вантажних перевезень, та економічної оцінки природних ресурсів. Завдяки плідній роботі з матеріалами курсу, студенти опанують зміст дисципліни та набудуть досвіду креативного застосування набутих знань на практиці.

Ключові слова: економіка, Світовий океан, економіка моря, чинники виробництва, морська господарська діяльність, режими морських просторів, економічні ресурс, економічна оцінка ресурсів, теорія маринізму, морські вантажні перевезення, суднобудування.

Abstract

The relevance of the discipline "Maritime Economics" is due to the need to create the foundations for the academic mobility of students, as well as the demand for practice in the formation of professional competence in economists regarding the integration of the components of the intellectual capital of organizations (enterprises, institutions) of the maritime economic complex with the aim of strengthening their competitive positions on the conquered product sales markets and services. In particular, it is about the acquisition of knowledge and skills regarding the definition of the nature of the marine economy, its current state in the context of key trends in the development of human civilization, the features of the development of balanced decisions regarding the mastery of the resources of the world oceans using the latest technologies. Attention is paid to the institutional foundations of the rise of the sea economy, its components, the locations and means of developing the economic resources of the World Ocean, the financing of maritime economic projects, the types of sea freight transportation, and the economic assessment of natural resources. Thanks to fruitful work with course materials, students will master the content of the discipline and gain experience in creative application of acquired knowledge in practice.

Key words: economy, the World Ocean, the economy of the sea, factors of production, maritime economic activity, regimes of sea spaces, economic resource, economic assessment of resources, the theory of marinism, sea cargo transportation, shipbuilding.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань D «Бізнес, управління та право»	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету: http://www.nuos.edu.ua/students/osvita	Спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - немає		1-й	1-й
		Лекцій	
		30 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	2 год.
Загальна кількість годин -120			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6;	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		75 год.	110 год.
		Індивідуальні завдання: відсутнє	
		Вид контролю: іспит	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни - є формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок щодо прийняття обґрунтованих рішень з приводу економічного використання ресурсів Світового океану і, зокрема, Чорного, Азовського морів та Керченської протоки, ознайомлення студентів з теоретико-методологічними та економіко-правовими аспектами залучення океанічних ресурсів у господарський оборот; навчити майбутніх фахівців економічному оцінюванню морського природного потенціалу, а також практичним навичкам застосування планово-економічного механізму раціонального морекористування на практиці. Зокрема, відповідно до освітньо-професійної програми студенти набувають таких компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК11. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК13. Здатність до професійної діяльності у фінансових підрозділах підприємств морегосподарського комплексу і підприємств-експортерів, до самостійної праці на посадах, що потребують аналітичного підходу в нестандартних ситуаціях.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумов для вивчення дисципліни немає.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПР26. Ураховувати в професійній діяльності особливості фінансів підприємств морегосподарського комплексу і підприємств-експортерів, приймати фінансові рішення в нестандартних ситуаціях.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Стан та перспективи розвитку морської економіки в Україні.

Змістовий модуль 1. Структура економіки моря та об'єктивні передумови її піднесення

Тема 1. Світовий океан поміж чинників матеріального виробництва [1] стор. 19-45.

Тема 2. Різновиди морської господарської діяльності [1] стор. 46-76.

Тема 3. Економічні ресурси Світового океану [1] стор. 77-100.

Змістовий модуль 2. Економіко-правові засади морської господарської діяльності

Тема 4. Правові режими морських просторів як чинник ведення морської господарської діяльності [1] стор. 102-133.

Тема 5. Інституціональні передумови розвитку економіки моря [1] стор. 134-158.

Тема 6. Рентні відносини в морській господарській діяльності [2] стор. 159-190.

Змістовий модуль 3. Прикладні аспекти морської господарської діяльності

Тема 7. Морські вантажні перевезення: форми та перспективи розвитку [1] стор. 192-216.

Тема 8. Природний потенціал економіки моря: сутність та вимірювання [1] стор. 217-247.

Тема 9. Технології фінансування морських господарських проєктів [1] стор. 248-281.

Тема 10. Світове суднобудування: сучасні тенденції розвитку [1] стор. 282-308.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Модуль 1. Стан та перспективи розвитку морської економіки в Україні.								
Змістовий модуль 1. Структура економіки моря та об’єктивні передумови її піднесення								
Тема 1. Світовий океан поміж чинників матеріального виробництва	12	4	2	6	13	1	0	12
Тема 2. Різновиди морської господарської діяльності	13	4	1	8	13	1	0	12
Тема 3. Економічні ресурси Світового океану	12	4	2	6	13	1	0	12
Тема 4. Правові режими морських просторів як чинник ведення морської господарської діяльності	13	4	1	8	14	1	1	12
Тема 5. Інституціональні передумови розвитку економіки моря	13	4	2	7	13	1	0	12
Тема 6. Рентні відносини в морській господарській діяльності	11	2	1	8	10	0	0	10
Тема 7. Морські вантажні перевезення: форми та перспективи розвитку	12	2	2	8	11	1	0	10
Тема 8. Природний потенціал економіки моря: сутність та вимірювання	11	2	1	8	12	1	1	10
Тема 9. Технології фінансування море господарських проєктів	12	2	2	8	11	1	0	10
Тема 10. Світове суднобудування: сучасні тенденції розвитку	11	2	1	8	10	0	0	10
Разом за змістовим модулем 1	120	30	15	75	120	8	2	110
Усього годин	120	30	15	75	120	8	2	110
Разом за курсом	120	30	15	75	120	8	2	110

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Міжнародні морські організації	2	1
2	Екологічні проблеми економіки моря	2	
3	Морське просторове планування	2	
4	Формалізація класифікації суден - ключового засобу виробництва підприємств економіки моря	2	
5	Марикультура та її роль у вирішенні продовольчої проблеми людства	2	1
6	Міждержавне регулювання відносин у морській економіці	2	
7	Природно-ресурсний потенціал економіки моря в Україні	2	
8	Морські вантажні перевезення	1	
	Разом	15	2

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:
 підготовка до практичних занять – 2 год. / 1 заняття;
 виконання проєктів – 15 год. / 1 проєкт;
 розв’язання кейсів – 3–5 год. / 1 кейс;
 підготовка до контрольних заходів – 15 год. / 1 захід

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
	Підготовка до практичних робіт	15	20
	Виконання проєктів	15	20
	Розв’язання кейсів	30	40
	Підготовка до контрольних заходів	15	30
...	Разом	75	110

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрації

Методами навчання для всіх видів занять є:

робота з контентом - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

пояснення - вербальне розкриття причинно-наслідкових зв'язків та закономірностей розвитку маркетингових відносин й мислення споживачів, економічних відносин та окремих видів економічної діяльності;

дискусія - обмін поглядами щодо важливих проблем з метою набуття нових знань, обґрунтування власної думки, формування вміння її візуалізації та обстоювати.

Методами навчання для лекційних занять є:

лекція - вербальний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

ілюстрування - демонстрація та сприйняття фактів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою слайдів, презентацій, відповідних матеріальних носіїв інформації;

відеометод - використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання, забезпечення якнайлегшого і міцного засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості.

Методами навчання для практичних та семінарських занять є:

практична робота - поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;

дидактична гра - спеціально створена ситуація для формування певних практичних навичок та умінь;

методи контролю і самоконтролю:

контрольні роботи;

контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань та можливі варіанти відповідей на них).

Методами контролю і самоконтролю є: опитування, модульні контрольні роботи, відповіді на питання тестів.

Засобами оцінювання та методами демонстрації результатів вивчення дисципліни є: усні відповіді на практичних заняттях, презентації виконаних досліджень модульні контрольні роботи у формі відповідей на тестові запитання, есе (контрольна робота), екзамени.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні

оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок - **40 балів**. Право здавати заключний іспит дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного іспиту набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському, практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань лабораторних/практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
Проектна робота	
5	Робота виконана в установлений термін. Проект є самостійним, унікальним дослідженням, що містить правильно структуровану інформацію, а також логічні та обґрунтовані висновкові положення. Проект також відзначається практичною цінністю результатів
4	Робота виконана в зазначений термін. Проект є самостійним, унікальним дослідженням, що містить правильно структуровану інформацію, Висновкові положення містять неточності та відзначаються поверхневістю тез.
3	Робота виконана з порушенням установлених термінів. Студент виконує проект відповідно до рекомендацій викладача, проте допускає помилки інтерпретації фактів, їхній логічній презентації, формулюванні висновків. Практична цінність проекту не є чітко доведеною
2	Робота виконана з порушенням установлених термінів. Студент виконує проект відповідно до рекомендацій викладача, проте допускає помилки у висвітленні фактів, їхній логічній презентації, вміщує до проекту неактуальну інформацію. Проект не має практичної цінності

1	Робота виконана з порушенням установлених термінів. Студент виконує проєкт під керівництвом викладача; не здійснює самостійної пошукової роботи, не може зробити узагальнення та сформулювати висновкові положення
0	Робота не виконувалася
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (2 роботи по 5 балів)</i>	
Кількість балів	Критерії оцінювання
Кейси	
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Студент розв'язує кейс за допомогою викладача
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (3 роботи по 5 балів).</i>	
Кількість балів	Критерії оцінювання
Відповіді на практичних заняттях	
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали).</i>	

Оцінювання тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Контрольна робота	Критерії оцінювання
25-23	Робота виконана в установлений термін. Вона є самостійним, унікальним дослідженням, що містить достатню кількість аналітичного матеріалу, авторські пропозиції та креативний підхід до вирішення поставлених задач.
22-18	Робота виконана в установлений термін. Вона є самостійним, унікальним дослідженням, що містить достатню кількість аналітичного матеріалу, авторські пропозиції та креативний підхід до вирішення поставлених задач. Проте містяться деякі неточності в оформленні роботи.
17-12	Робота виконана в установлений термін. Вона є самостійним, унікальним дослідженням, що містить достатню кількість аналітичного матеріалу, авторські пропозиції та креативний підхід до вирішення поставлених задач, проте студент допускає поверхневність авторських пропозицій.
11-7	Робота виконана в установлений термін. Вона є самостійним, унікальним дослідженням, що містить достатню кількість аналітичного матеріалу, проте студент не проявляє креативності та не робить авторських пропозицій.
6-1	Робота виконана в установлений термін. Вона є самостійним, унікальним дослідженням, але не містить достатню кількість аналітичного матеріалу, немає авторських пропозицій та відсутній креативний підхід до вирішення поставлених задач.
0	Робота не виконувалася.
<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 25 балів</i>	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Виконання практичних завдань	15х2 бали = 30 балів	0
Проектна робота	2х5 балів = 10 балів	2х5 балів = 10 балів
Вирішення кейсів	3х5 балів = 15 балів	3х15 балів = 45 балів
Вирішення тестів	2х10 балів = 20 балів	2х10 балів = 20 балів
Контрольна робота	1х25 балів= 25 балів	1х25 балів= 25 балів
Всього	100 балів	100 балів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2		
		Відповідь на практичному занятті	8		
	Т2	Проект	5	Проект	5
		Кейс	5	Кейс	15
	Т3	Відповідь на практичному занятті	2		
	Т4	Кейс	5		
	ПМК	Тест	10	Тест	10
	Т5	Відповідь на практичному занятті	2		
	Т6	Відповідь на практичному занятті	6		
		Кейс	5	Кейс	15
	Т7	Відповідь на практичному занятті	2		
		Відповідь на практичному занятті	8		
	Т8	Проект	5	Проект	5
				Кейс	15
	ПМК	Тест	10	Тест	10
Контр. робота			25		25
Сума балів			100		100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Під час вивчення дисципліни застосовуються такі технічні засоби: мультимедійний проєктор, інтерактивна дошка, персональний комп'ютер, планшет або аналогічний девайс, підключений до інтернет через Wi-Fi-модем. А також: дистанційні платформи MOODL, Google-клас та програмні інструменти MS Word, MS Excel, MS Power Point.

10.Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Парсяк В.Н. Економіка моря. Навчальний посібник [Текст]. - Миколаїв: НУК, 2014. - 157 с.
2. Martin Stopford. Maritime economics. - 2019, Routledge, 270 Madison Avenue, New York, NY 10016
3. Шекк П.В., Шевченко В.Ю., Орленко А.М. Марикультура. Навчальний посібник. - Херсон: Олді-плюс, 2020. - 328 с.:

Допоміжна

МІЖНАРОДНІ МОРСЬКІ КОНВЕНЦІЇ

1. Конвенція про Міжнародну морську організацію [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_219
2. Міжнародна конвенція про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_806
3. Конвенція про міжнародні правила запобігання зіткненням суден на морі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_137
4. Конвенція про полегшення міжнародного морського судноплавства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_064
5. Міжнародна конвенція про створення Міжнародного фонду для компенсації шкоди від забруднення нафтою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_807
6. Конвенція Міжнародної організації морського супутникового зв'язку (ІНМАРСАТ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_017
7. Міжнародна конвенція щодо втручання у відкритому морі у випадках аварій, які призводять до забруднення нафтою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_049
8. Конвенція про запобігання забрудненню моря скиданням відходів та інших матеріалів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_127

9. Конвенція про захист Чорного моря від забруднення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_065
10. Міжнародна конвенція про вантажну марку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_007
11. Міжнародна конвенція про запобігання забрудненню з суден [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_009
12. Конвенція про територіальне море та прилеглу зону [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_178
13. Конвенція про відкрите море [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_180
14. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057
15. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки 1993 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_471
16. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_129

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ

1. Конвенція про Міжнародну морську організацію : Міжнародний документ від 06.03.1948 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_219
2. Міжнародна конвенція про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою : Міжнародний документ від 29.11.1969 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_806
3. Конвенція про міжнародні правила запобігання зіткненню суден на морі : Міжнародний документ від 20.10.1972 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_137
4. Конвенція про полегшення міжнародного морського судноплавства : Міжнародний документ від 09.04.1965 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_064
5. Міжнародна конвенція про створення Міжнародного фонду для компенсації шкоди від забруднення нафтою : Міжнародний документ від 18.12.1971 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_807

6. Конвенція Міжнародної організації морського супутникового зв'язку (ІНМАРСАТ) : Міжнародний документ від 03.09.1976 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_017

7. Міжнародна конвенція щодо втручання у відкритому морі у випадках аварій, які призводять до забруднення нафтою : Міжнародний документ від 29.11.1969 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_049

8. Конвенція про запобігання забрудненню моря скиданням відходів та інших матеріалів : Міжнародний документ від 29.12.1972 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_127

9. Конвенція про захист Чорного моря від забруднення : Міжнародний документ від 21.04.1992 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_065

10. Міжнародна конвенція про вантажну марку : Міжнародний документ від 05.07.1966 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_007

11. Міжнародна конвенція про запобігання забрудненню з суден : Міжнародний документ від 02.11.1973 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896_009

12. Конвенція про територіальне море та прилеглу зону : Міжнародний документ від 29.04.1958 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_178

13. Конвенція про відкрите море : Міжнародний документ від 29.04.1958 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_180

14. Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права : Міжнародний документ від 10.12.1982 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_057

15. Міжнародна конвенція про морські застави та іпотеки 1993 року : Міжнародний документ від 06.05.1993 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_471

16. Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення : Міжнародний документ від 03.03.1973 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_129

Інформаційні ресурси

1. Maritime economics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.palgrave.com/gp/journal/41278>
2. Global Maritime Knowledge Hub [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.knowledgehub.no/>
3. Maritime News [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.marinelink.com/news/maritime/maritimemarinelink.com+4marinelink.com+4marinelink.com+4>
4. Морські бізнес-новини України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://maritimebusinessnews.com.ua/>